

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2020-051

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum 24 april 2020
Zaaknummer Z/20/356253 /INT/20/960124
Onderwerp Raadsinformatiebrief COVID-19 d.d. 24 april 2020
Portefeuillehouder Burgemeester L. van Riswijk

Contactpersoon Thijs Barten
E-mail T.Barten@zevenaar.nl
Telefoon 0316-595 580

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

In het regionaale beleidsteam van 23 april heeft de voorzitter een terugkoppeling gegeven uit het veiligheidsberaad met het nieuws van een voorzichtige eerste versoepeling van de maatregelen. Voor velen geen verrassing omdat de premier hier in de persconferentie ook bericht van gedaan heeft: "Voorzichtigheid nu is beter dan spijt achteraf."

De criteria voor het treffen van maatregelen, maar ook voor het versoepelen hiervan zijn steeds dezelfde. "Kan de zorg het aan? Zijn de meest kwetsbaren zo goed mogelijk beschermd? Is er voldoende zicht op manier waarop virus verspreid? Kan samenleving het aan? Kan de economie het aan?". Het kabinet heeft op basis van deze criteria de beslissingen afgewogen. Primaat daarbij is steeds volgens Rutte: "Eerst de volksgezondheid en dan de rest."

Dit betekent voor ons allemaal een beroep op ons uithoudingsvermogen en doorzettingskracht. We moet blijven nog volhouden.

Ondanks alle beperkingen zijn we toch in staat om samen bijzondere gebeurtenissen en tradities, zoals de lintjesregen en Koningspelen, op gepaste wijze te vieren. De creativiteit en extra inspanning die geleverd worden om dit voor elkaar te krijgen zijn mooi om te zien.

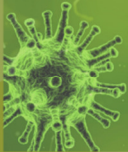
Context

- ☒ Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem

Kernboodschap

Lokale bijzonderheden

In het overzicht op de volgende pagina ziet u welke informatie de gemeente Zevenaar in de afgelopen week deelde met onze inwoners en organisaties.

CORONANIEUWS WEEK 17 ZEVENAAR	FIJNE RAMADAN Deze week startte de Ramadan. Ook de Ramadan wordt anders gevierd dan normaal. Blijf thuis, maar vergeet niet om aan elkaar te denken. Fijne ramadan!	AANBIEDSTATIONS We zien nog steeds topdrukke op de aanbestedingsstations. Blijf zo veel mogelijk thuis. Kom alleen als het écht nodig is, voor jouw gezondheid en die van anderen.
SPECIAAL VOOR JOU Sinds deze week zie je persoonlijke boodschappen in de Zevenaarse bushokjes, speciaal voor jou. Van een papieren knuffel tot een compliment. Heb jij er al één gespot?	 Blijf zoveel mogelijk thuis, ook tijdens de ramadan. alleen samen krijgen we corona onder controle	MAATREGELEN T/M 19 MEI De corona maatregelen zijn verlengd t/m 19 mei. Wel komt er meer ruimte voor kinderen en jongeren. Kijk voor de aanpassingen op www.zevenaar.nl/coronavirus
	LINTJESREGEN Het regende lintjes vrijdagochtend 24 april. Burgemeester Lucien belde persoonlijk de inwoners die benoemd worden tot lid in de Orde van Oranje Nassau. Proficiat!	KONINGSSPELEN De Koningsspelen vierden de basisschoolkinderen vrijdag 24 april vanuit huis. Maak ook van Koningsdag 27 april Woningdag en vier het thuis.
ONDERZOEK RIVM Het RIVM en de GGD doen onderzoek naar onze ervaring met de crisis en maatregelen. Help mee in de strijd tegen het virus en vul de enquête in. Link op onze Facebookpagina		RIJBEWIJZEN Rijbewijzen die zijn of gaan verlopen en die 10 jaar geldig zijn blijven geldig tot 1 juni 2020. Ook rijbewijzen die 1 keer in de 5 jaar verlengd moeten worden.
BIJDRAGE KINDEROPVANG Uw eigen bijdrage voor de kinderopvang wordt vergoed. Ouders krijgen in juli, uiterlijk juli, het geld op hun rekening gestort.	100 JAAR Burgemeester Lucien van Riswijk bezocht een 100-jarige inwonster met een hoogwerker om haar te feliciteren. De video hiervan staat op onze Facebookpagina.	ONDERNEMERS Ondernemers stuurden wij een nieuwsbrief over regelingen voor hen. Zie: zevenaar.nl/informatie-voor-ondernemers
WWW.ZEVENAAR.NL/CORONAVIRUS WWW.FACEBOOK.COM/GEMZEVENAAR TWITTER.COM/ZEVENAAR		

Regionale ontwikkelingen

Geneeskundige zorg

De corona-test werkt alleen als er klachten zijn.

Bij geen klachten kan de test niet aantonen of er sprake is van Corona. Huisartsen worden geacht meer te gaan testen bij patiënten (geen zorgverleners) met klachten in de thuissituatie. Dit vraagt om

voorbereiding en een overgangssituatie. De GGD zal huisartsen daarom maximaal faciliteren in deze opdracht.

Monitoring en duiding COVID-19 Gelderland-Midden (Infectieziektebestrijding, GHOR & Epidemiologie)

In de bijlage bij dit bulletin treft u een document inclusief PowerPointpresentatie aan, met daarin de monitoring en duiding van het verloop van COVID-19 in Gelderland-Midden (Infectieziektebestrijding, GHOR & Epidemiologie). Daarin wordt met behulp van grafieken een beeld gegeven bij de informatie die we in dit document bij elkaar hebben gebracht. Deze informatie geeft in samenhang inzicht in het verloop van de COVID-19 besmettingen, -ziekenhuisopnames en –sterfte, regionaal en per gemeente in de regio Gelderland Midden. Deze presentatie is in het RBT van 23 april jl. toegelicht door de Directeur Publieke Gezondheid.

Deze cijfers zullen regelmatig in deze vorm verstrekt worden.

Noodverordening en vrijstelling binnen bestaande noodverordening

- Er komt een nieuwe aanwijzing van VWS in relatie tot de nieuw aangekondigde maatregelen en versoepelingen. Hierbij wordt ook de handhavingsstrategie getoetst en bekeken of aanpassing nodig is.
- Er wordt een beperkte ontheffing gegeven met betrekking tot 4 mei activiteiten die door of namens de gemeenten plaatsvinden.
- Er wordt een ontheffing voor erehagen bij uitvaarten gegeven waarbij strikte voorwaarden zijn opgenomen.

De publicatie van de ontheffingen en daaraan verbonden voorwaarden is te vinden op www.vggm.nl.

Sfeerbeeld naleving noodverordening VGGM (beeld t/m 23-04-2020)

Het sfeerbeeld van de regio is over het algemeen rustig. Het naleven van de maatregelen door jongeren blijft aandacht vragen. In meerdere gemeenten zijn jongeren gewaarschuwd en/of beboet voor het niet houden van anderhalve meter afstand. Ook zijn meerdere boetes uitgeschreven voor deelname aan samenkomsten. De bejegening van toezichthouders is over het algemeen goed.

Politie (beeld t/m 23-04-2020)

Het algemene beeld in de regio is rustig. Er zijn geen grote openbare orde incidenten in verband met corona. Wel is er een lichte toename in het aantal overlastmeldingen m.b.t. samenscholing, zowel binnen de privésfeer als in de openbare ruimte. De meldingen samenscholing jeugd springen eruit, zoals een grote groep jongeren (15-20) in Arnhem. Hiervoor zijn waarschuwingen gegeven en processen-verbaal geschreven voor overtreding van de noodverordening. Dit gebeurt in situaties waarbij wordt geconstateerd dat te veel personen in een voertuig bivakkeren. Ook zien we enkele meldingen van personen die last hebben van stress door de maatregelen. Dit leidt tot spanningen thuis en overlast in het publieke domein.

Brandweer

Brandweer Gelderland-Midden verleent bijstand bij de bestrijding van de grote natuurbranden in Limburg en Brabant met adviseurs en 1 peloton. Diverse korpsen zijn hiervoor ingezet. Dit heeft invloed op de eigen inzetbaarheid, maar leidt niet tot problemen in de paraatheid of slagkracht in de eigen regio.

Defensie

De ondersteuning van 4 personen AMV (algemeen militair verpleegkundige) bij Ziekenhuis Rijnstate wordt niet langer gecontinueerd omdat hiervoor geen noodzaak meer is. De steun stopt 26 april om 17:00 uur. De steun aan het ziekenhuis Gelderse Vallei is verlengd tot 8 mei om 17:00 uur.

Landelijke ontwikkelingen

Het kabinet heeft besloten de meeste maatregelen te verlengen tot en met 19 mei; in de week vóór 19 mei beoordeelt het kabinet wat er voor de periode daarna nodig is. Hieronder een overzicht van wat er wijzigt met de ingangsdatum. De praktische invulling van onderstaande wijzigingen krijgt de komende tijd verder vorm in samenspraak met betrokkenen. In de aanwijzing van VWS die we deze week nog moeten ontvangen zal de precieze duiding worden gegeven.

Onderwijs en kinderopvang

- Scholen in het basisonderwijs, inclusief het speciaal (basis)onderwijs, de dag- en gastouderopvang openen op 11 mei hun deuren. Kinderen kunnen naar de buitenschoolse opvang (BSO) op de dagen dat zij naar school gaan.
- Basisscholen in het primair onderwijs halveren de groepsgrootte in de klas; kinderen gaan daarbij ongeveer 50% van de tijd naar school. De dag dat de leerlingen niet op school verblijven, wordt op een andere wijze ingevuld. Die invulling wordt bepaald door de school en de leraren. De praktische invulling van dit principe ligt de komende tijd bij de scholen. Zij gaan dit verder uitwerken; daarbij kunnen verschillen tussen scholen ontstaan. Scholen informeren ouders over wat dit voor het onderwijs van hun kinderen precies betekent.
- Het speciaal onderwijs in de basisschoolleeftijd gaat 100% open.
- Ouders wordt opgeroepen kinderen zoveel mogelijk lopend of op de fiets naar school of opvang te brengen om zo het openbaar vervoer te ontlasten.
- Scholen in het voortgezet onderwijs kunnen voorbereidingen treffen zodat leerlingen in het voortgezet onderwijs vanaf dinsdag 2 juni weer (deels) naar school kunnen.
- De dagopvang voor 0-4 jarigen gaat volledig open. Dat geldt ook voor de gastouderopvang voor 0-12 jarigen. De buitenschoolse opvang (BSO) volgt hetzelfde regime als de basisscholen. Zij zijn alleen open voor en na schooltijden. Op dagen dat kinderen naar school gaan, is de BSO voor hen beschikbaar. Op andere dagen niet.
- In navolging van de aangekondigde maatregelen bereidt de GGD zich voor dat de doelgroep leraren, personeel basisonderwijs en pedagogisch medewerkers kinderdagverblijven/BSO met klachten getest kunnen worden.

Sport

- Kinderen en jongeren krijgen vanaf 29 april meer ruimte voor georganiseerde buitensport en –spel (geen officiële wedstrijden).
- Kinderen tot en met 12 jaar kunnen onder begeleiding samen buiten sporten.
- Jongeren van 13 tot en met 18 jaar mogen onder begeleiding buiten sporten met elkaar, maar dan met 1,5 meter afstand ertussen.
- Gemeenten maken hierover afspraken met sportverenigingen en buurtsportcoaches; er kunnen daardoor verschillen tussen gemeenten ontstaan.
- Topsporters kunnen op aangewezen trainingslocaties de training hervatten als zij 1,5 meter afstand in acht nemen.

Uitwerking maatregelen sport en jeugd

Het ministerie van VWS is in overleg met de sportbonden over de uitwerking van de versoepelde maatregelen. Er leven bij gemeenten en sportverenigingen in onze gemeenten al veel vragen. De lijn die in onze veiligheidsregio is afgesproken m.b.t. alle maatregelen, is dat we zoveel mogelijk de landelijke richtlijnen en de basismaatregelen van de RIVM te volgen. De landelijke richtlijnen zijn te vinden op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/sport>

Zelfstandig wonende ouderen

Het advies om niet op bezoek te gaan bij 70-plussers wordt aangepast. Vanaf 29 april geldt: zelfstandig wonende ouderen van 70 jaar en ouder kunnen door één of twee vaste personen met enige regelmaat worden bezocht.

Evenementen

Evenementen vormen helaas een risico op te snelle en te brede verspreiding van het virus. Het huidige verbod op evenementen met vergunnings- en meldplicht wordt verlengd tot 1 september 2020.

Verzamelwet COVID-19 Justitie en Veiligheid treedt in werking

De spoedwet op het terrein van Justitie en Veiligheid treedt vandaag - 24 april 2020 – in werking. Deze tijdelijke wet treft een aantal voorzieningen die noodzakelijk zijn in verband met de uitbraak van COVID-19.

Zo regelt deze wet onder meer dat het opstellen van testamenten bij de notaris of jaarvergaderingen van rechtspersonen tijdelijk ook op afstand kan plaatsvinden, door gebruik te maken van elektronische communicatiemiddelen. Ook maakt deze wet het mogelijk om speeksel af te nemen bij personen die bijvoorbeeld door kuchen of spugen dreigen agenten met corona te besmetten.

Zie verder de publicaties in het Staatsblad:

[Verzamelwet COVID-19 Justitie en Veiligheid](#)

[Wijziging Besluit bloedonderzoek bij verdachten](#)

[Inwerkingtredingsbesluit](#)

Huisartsen kunnen patiënten met verdenking op COVID-19 gaan registreren

Op initiatief van de COVID-19 datacoalitie kunnen huisartsen via NHGDoc en Medicom een vragenlijst invullen voor alle patiënten met een verdenking op COVID-19. Deze twee landelijke registratie-initiatieven voor huisartsen vullen elkaar aan. De informatie is van belang om de verspreiding van het nieuwe coronavirus beter in kaart te kunnen brengen. Het helpt ook om meer informatie te verzamelen over patiënten die een hoger risico hebben op een ernstig verloop van COVID-19. Daarnaast kunnen huisartsen via ZorgDomein sterfte aan en palliatieve zorg voor verdachte en bewezen COVID-19 ziekte registreren. De COVID-19 datacoalitie stelt de data beschikbaar aan het RIVM.

Rijbewijzen tijdelijk langer geldig

Door de COVID-19-maatregelen van het kabinet zijn de mogelijkheden om het rijbewijs te verlengen beperkt. Om te voorkomen dat mensen hierdoor in de problemen komen, heeft minister Van Nieuwenhuizen (Infrastructuur en Waterstaat) besloten dat er een tijdelijke oplossing komt: alle rijbewijzen die (zijn) verlopen in de periode vanaf 16 maart, blijven geldig tot 1 juni 2020. Dat schreef de minister op vrijdag 17 april in een brief aan de Tweede Kamer.

Vergoeding eigen bijdrage kinderopvang deze zomer op rekening ouders

Ouders die de eigen bijdrage voor de kinderopvang hebben doorbetaald, krijgen die in juni, uiterlijk juli, vergoed. Dat maakte het kabinet in de Kamerbrief van vrijdag 17 april bekend. Het kabinet stelt hiervoor 175 miljoen euro beschikbaar. De Rijksoverheid wil zo snel mogelijk zo veel mogelijk gezinnen en de sector helpen. Daarom is gekozen om de eigen bijdrage te vergoeden op basis van de gegevens die bekend zijn bij de Belastingdienst op 6 april.

Beschikkingen tweede voorschot Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers

Vrijdag 17 april zijn beschikkingen aan gemeenten verzonden met een tweede voorschot voor gemeenten voor de uitvoering van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo).

Verlenging tijdelijke huurcontracten wordt mogelijk

Gedurende de coronacrisis kunnen tijdelijke huurcontracten voor een tijdelijke periode verlengd worden. Het spoedwetsvoorstel "Tijdelijke wet verlenging tijdelijke huurovereenkomsten" is vandaag aangenomen in de Eerste Kamer en treedt na publicatie in de Staatscourant in werking.

De wet biedt een oplossing voor verhuurders en huurders waarvan het tijdelijke huurcontract afloopt tijdens deze coronacrisis.

Verruiming concernbepaling NOW onder voorwaarden

Om de werkgelegenheid te beschermen wijzigt de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de concernbepaling in de tijdelijke loontegemoetkomingsregeling NOW. Werkmaatschappijen die door de Coronacrisis meer dan twintig procent omzetverlies hebben maar behoren tot een concern dat niet aan die voorwaarde voldoet, mogen toch de NOW aanvragen. Hiervoor gelden wel extra voorwaarden. Zo moeten deze concerns afspraken maken met vakbonden over werkbehoud en over 2020 afzien van het uitkeren van dividend of bonussen.

Uitstel aangifte voor mensen met DigiD-machtigingscode

De Belastingdienst komt mensen tegemoet die gebruik maken van hulp bij het doen van hun aangifte. Mensen die voor deze ondersteuning een DigiD-machtigingscode hebben en nog geen aangifte hebben gedaan, krijgen automatisch uitstel voor het doen van aangifte tot 1 september 2020.

Waarschuwing Tozo-aanvragers voor tussenpersonen

Het blijkt dat bemiddelingsbureaus en tussenpersonen tegen betaling ondersteuning aanbieden bij het invullen van de Tozo-formulieren. Gemeenten wordt gevraagd om via hun eigen communicatiekanalen zelfstandig ondernemers hiervoor te waarschuwen. Een voorbeeldtekst die hiervoor gebruikt kan worden wordt ambtelijk uitgezet.

Gemeenschappelijke verklaring: Samen doorbouwen aan Nederland (bron: Rijksoverheid.nl)

Het belang van doorbouwen aan Nederland is groot. De continuïteit en de werkgelegenheid in de bouwsector moet gewaarborgd blijven om het woningtekort niet verder te laten oplopen. De overheid, de bouw- en technieksector, banken en brancheverenigingen hebben daarom de verklaring Samen doorbouwen aan Nederland opgesteld. De verklaring komt voort uit de gesprekken die de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voert met de partijen om de impact van het coronavirus op de sector en de Nederlandse economie te beperken.

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat neemt maatregelen voor versnelling infraprojecten

De minister van Infrastructuur en Waterstaat en de bouwsector nemen maatregelen om het werk aan de wegen, waterwegen, sluizen en kust in het huidige corona-tijdperk volop draaiende te houden en waar mogelijk te versnellen. Een speciale taskforce van Rijkswaterstaat en de bouwers brengt in kaart welke werkzaamheden direct kunnen worden opgepakt en welke maatregelen op iets langere termijn genomen kunnen worden.

De minister en de bouw- en technieksector zetten daarnaast in op versnelling van asfalterings- en andere onderhoudswerkzaamheden bij projecten die nu al in uitvoering zijn.

Rijkswaterstaat bekijkt in samenspraak met de aannemers en andere wegbeheerders welke extra werkzaamheden snel kunnen worden uitgevoerd. Het gaat bijvoorbeeld om het naar voren halen van de onderhoudswerkzaamheden aan de A1 richting Apeldoorn tussen knooppunt Hoevelaken en Barneveld. De werkzaamheden op de A12 aan het viaduct Stadsbosch kunnen dankzij een gehele afsluiting al in twee weekenden in plaats van drie worden afgerond. Op de A8 wordt het werk ter voorbereiding op het groot onderhoud in de zomer versneld opgepakt.

Ook onderzoekt Rijkswaterstaat samen met de brancheorganisaties uit de bouw de mogelijkheden om werkzaamheden die voor latere jaren gepland stonden, naar voren te halen. Het gaat niet alleen om maatregelen die direct uitvoerbaar zijn, maar ook om maatregelen voor over een half jaar en voor 2021. De versnelling komt bovenop het eerdere impuls pakket en de versnelling van beheer en onderhoud in 2020 en 2021. De minister heeft daarvoor dit jaar circa 100 miljoen euro extra uitgetrokken en volgend jaar 165 miljoen euro. Ook voor de vaarwegen is er dit jaar 150 miljoen euro extra beschikbaar.

Andere vlaginstructie 4 mei 2020 (bron: VNG.nl)

De algemene vlaginstructie voor 4 mei is dit jaar net even anders: eenmalig hangt de Nederlandse vlag van zonsopgang tot zonsondergang halfstok. Minister-president Rutte heeft een vlaginstructie vastgesteld voor maandag 4 mei 2020. De herdenking van de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog vindt dan 75 jaar na 1945 plaats. In afwijking van de algemene vlaginstructie voor 4 mei, hangt de Nederlandse vlag dit jaar eenmalig van zonsopgang tot zonsondergang halfstok. Alle hoofdgebouwen van de Rijksoverheid voeren op 4 mei 2020 de Nederlandse vlag halfstok. Gemeenten, provincies en diplomatieke vertegenwoordigingen wordt verzocht deze vlaginstructie te volgen.

Internationale ontwikkelingen

Nederland verlengt de grenssluiting voor mensen van buiten Europa

De reisrestricties zijn verlengd tot 15 mei. Het gaat hierbij om de inperking voor alle niet noodzakelijke reizen van personen vanuit derde landen naar Europa (alle EU-lidstaten, alle leden van Schengen en het Verenigd Koninkrijk) met als doel de verspreiding van het COVID19 virus tegen te gaan. Dit betekent dat personen die niet onder de uitzonderingspositie vallen, Nederland niet binnenkomen.

Aanpassing maatregelen Duitsland

Per maandag 20 april gelden er in Duitsland verdere maatregelen. Er zijn veranderingen, vooral voor de detailhandel die in veel gevallen heropend kunnen worden, mits hygiënische maatregelen worden genomen. Daarnaast wordt een start gemaakt met een voorzichtige en geleidelijke hervatting van de schoolactiviteiten. De gewijzigde Corona-beschermingsverordening is van toepassing van 20 april tot 3 mei 2020. De Duitse deelstaten verplichten met ingang van 27 april 2020 het dragen van mondkapjes in het openbaar vervoer en in winkels.

Informatie en communicatie

Vanuit de regionale crisisorganisatie krijg ik als burgemeester regelmatig updates over de actuele ontwikkelingen en maatregelen die noodzakelijk zijn. Algemene publiekscommunicatie verloopt via de eigen gemeenten ondersteund door het Gemeentelijk Knooppunt Corona. Voor vragen kunt u via de reguliere werkwijze bij uw griffier terecht.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
wnd. secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlagen

1. Z/20/365253/INK/20/960147 Monitoring en duiding over het verloop van COVID-19 in Gelderland-Midden (Infectieziektebestrijding, GHOR & Epidemiologie).

Informatiebronnen

Via onderstaande links kunt u op de hoogte blijven van de meest actuele informatie:

<https://vng.nl/nieuws>

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel>

<https://www.rivm.nl/nieuws/actuele-informatie-over-coronavirus>

<https://www.stichting-nice.nl/>

Monitoring en duiding COVID-19 Gelderland-Midden (Infectieziektebestrijding, GHOR & Epidemiologie)

In de bijgevoegde powerpoint geven we met behulp van grafieken beeld bij de informatie die we in dit document bij elkaar hebben gebracht. Deze informatie geeft in samenhang inzicht in het verloop van de COVID-19 besmettingen, -ziekenhuisopnames en –sterfte, regionaal en per gemeente in de regio Gelderland Midden.

1. Positief geteste personen

In heel Nederland zijn tot 21 april 34.134 mensen positief getest op COVID-19. In de regio Gelderland-Midden telden we er tot dezelfde dag in totaal 1.056. Zoals bekend ligt het werkelijke aantal besmettingen hoger omdat niet iedereen met een mogelijke besmetting wordt getest. Mensen die getest worden hebben een risico op een ernstig beloop of werken in de zorg en hebben klachten die op COVID-19 kunnen duiden.

Wat zien we?

Bij het aantal besmettingen valt op dat het aantal positief gemelde vrouwen groter is dan het aantal mannen. Dit is in heel Nederland zo. De meest waarschijnlijke verklaring hiervoor is dat meer vrouwen dan mannen worden getest omdat het aandeel vrouwen onder het ziekenhuis- en zorgpersoneel groter is.

Als het om absolute aantallen gaat, zien we in Arnhem, Ede en Overbetuwe de meeste besmettingen. Overbetuwe heeft het hoogste aantal besmettingen per 100.000 inwoners. Ook Westervoort en Doesburg springen hier uit. Hierbij is van belang om op te merken dat gezien het inwoneraantal in deze gemeenten, elke besmetting direct zorgt voor een flinke verhoging van deze indicator. In de media wordt nogal wat aandacht besteed aan zogeheten 'super-spreadingevents'. Deze zouden een mogelijke rol hebben gespeeld in de snelle verspreiding van het coronavirus. Evenementen die voor de lockdown plaatsvonden, in afgesloten ruimten, waar veel mensen aanwezig waren en waar door de aard van het evenement veel druppelinfectie plaats kon vinden (denk aan carnaval, koorbijeenkomsten, kerkdiensten waar gezongen werd). Hierbij is uiteraard wel van belang op te merken dat er in dat geval iemand bij het evenement aanwezig was die het virus kón verspreiden. Die kans was, zeker in februari, nog niet heel groot, maar dit heeft wellicht op een aantal plekken in Nederland een rol gespeeld.

2. Overleden personen

Inmiddels heeft de epidemie aan 3.916 mensen in Nederland het leven gekost (22,8 per 100.000 inwoners). Hiervan zijn 110 mensen afkomstig uit Gelderland-Midden (15,9 per 100.000 inwoners). Ook voor de sterfte ten gevolge van COVID-19 geldt dat de cijfers niet volledig zijn; alleen de overleden personen die positief getest werden zijn in deze telling meegenomen. Het aantal mensen dat stierf aan de gevolgen van COVID-19 is in werkelijkheid hoger.

Wat zien we?

De relatieve sterfte is in de regio Gelderland Midden lager dan in Nederland. Dit is in lijn met de relatieve besmettingen. Net als in heel Nederland zien we ook in Gelderland-Midden dat het aandeel overleden mannen groter is dan het aandeel overleden vrouwen. Meer mannen dan vrouwen worden ernstig ziek en overlijden.

Bij mensen onder de 70 jaar wordt in Nederland bij bijna 70% van de overledenen een onderliggende aandoening gerapporteerd. Hierbij gaat het vaak om hart- en vaatziekten of hoge bloeddruk, diabetes en chronische longaandoeningen. Bij één op de tien overledenen in deze leeftijdsgroep is geen onderliggende aandoening gerapporteerd, van de overige 20% is het niet bekend.

Regionaal zien we nog steeds dezelfde verdeling in leeftijd en geslacht als landelijk. Wat in onze regio opvalt is de relatieve sterfte in Doesburg en Rheden. In Doesburg heeft dit te maken met de impact

die elke overledene heeft op dit cijfer. In Doesburg was het aandeel positief geteste 90-plussers relatief groot. Dit kan een belangrijke verklaring zijn voor het sterftecijfer. Voor de gemeente Rheden hebben we nog niet genoeg inzicht om een verklaring te kunnen geven.

In zijn algemeenheid kunnen we zeggen dat de sterfte samenhangt met combinatie van leeftijd, fysieke gesteldheid en leefstijlfactoren als roken en overgewicht.

VVT-instellingen in Gelderland-Midden

In 45 van de circa 120 VVT instellingen (ouderenzorg en AVG) zijn één of meer coronabesmettingen vastgesteld. In de instellingen zijn 29 mensen overleden aan COVID-19¹ (26% van het totaal aantal overledenen in de regio). De GHOR heeft een belronde gedaan om te inventariseren hoe het in de instellingen gaat. Hierbij zien we dat het aantal mensen waarvan we denken dat ze aan COVID-19 zijn overleden hoger ligt dan de geregistreerde 29. Een eerste inschatting is dat dit waarschijnlijk tussen de 13 en 24 mensen extra is².

Op dit moment geven de instellingen aan dat ze de zorg aankunnen en herkennen ze zich niet in het beeld dat in de landelijke media wordt geschetst als het gaat om overlijdens binnen de VVT.

3. Ziekenhuisopnames

Het RIVM gebruikt sinds 31 maart de ziekenhuisopnames per gemeente als belangrijkste indicator om het verloop van de verspreiding te laten zien. In Nederland zijn tot nu toe 9.897 personen opgenomen (geweest) in het ziekenhuis. In Gelderland-Midden zijn dit 370 personen. Wederom moet hierbij worden opgemerkt dat dit gaat om personen die positief getest zijn. Het aantal opnames blijft afvlakken, ook in onze regio.

Van de bedden die in de VVT direct beschikbaar zijn voor COVID-19 patiënten die niet thuis verpleegd kunnen worden is op dit moment 25% bezet.

Wat zien we?

Overbetuwe blijft de gemeente met het hoogste aantal besmettingen en ziekenhuisopnamen per 100.000 inwoners. Maar we zien in de afgelopen week ook hier een afvlakking. In de gemeente Zevenaar heeft in de afgelopen twee weken een opvallende stijging in het aantal ziekenhuisopnamen plaatsgevonden. We hebben hier nog geen verklaring voor, maar het heeft onze aandacht.

4. Teststraat

Na de eerste volledige week in de teststraat voor zorgmedewerkers was 23% van de 440 uitgevoerde testen positief. In de tweede week is het aantal testen flink toegenomen. Omdat veel testen nog in productie zijn kunnen we in deze duiding niet aangeven welk deel hiervan positief was.

Tot slot:

Er is een grote behoefte aan de actuele sterftecijfers per gemeente om een beter beeld te krijgen van de oversterfte. Via het CBS zijn deze cijfers niet te ontsluiten op gemeenteniveau. Ons voorstel is dat gemeenten zelf hun registratie ontsluiten. Als wij de aantallen overlijdens (dus zonder privacygevoelige informatie) van maart/april 2018, 2019 en 2020 per gemeente kunnen analyseren geeft dat wellicht inzicht in de oversterfte per gemeente. Hier praten we graag over door.

¹ Dit zijn de mensen die positief getest zijn.

² Dit zijn mensen die niet getest (en dus niet gemeld) zijn maar waarbij wel een verdenking op COVID-19 was. Tot deze week werden de eerste twee COVID-19 verdachte bewoners op een locatie getest. Het testbeleid is nu verruimd waardoor ook alle volgende bewoners met een verdenking kunnen worden getest.

Stand van zaken medisch

Tot stand gekomen door: Epidemiologie, Infectieziekten, GHOR

Paul van der Velpen a.i.

23 april 2020

Onderwerpen

1. Monitoring en duiding cijfers per gemeente
2. Testbeleid
3. Bron- en contactonderzoek
4. PBM
5. Gedwongen isolatie
6. Ramadan
7. Ondersteuning onderwijs en kinderopvang

Monitoring en duiding COVID-19

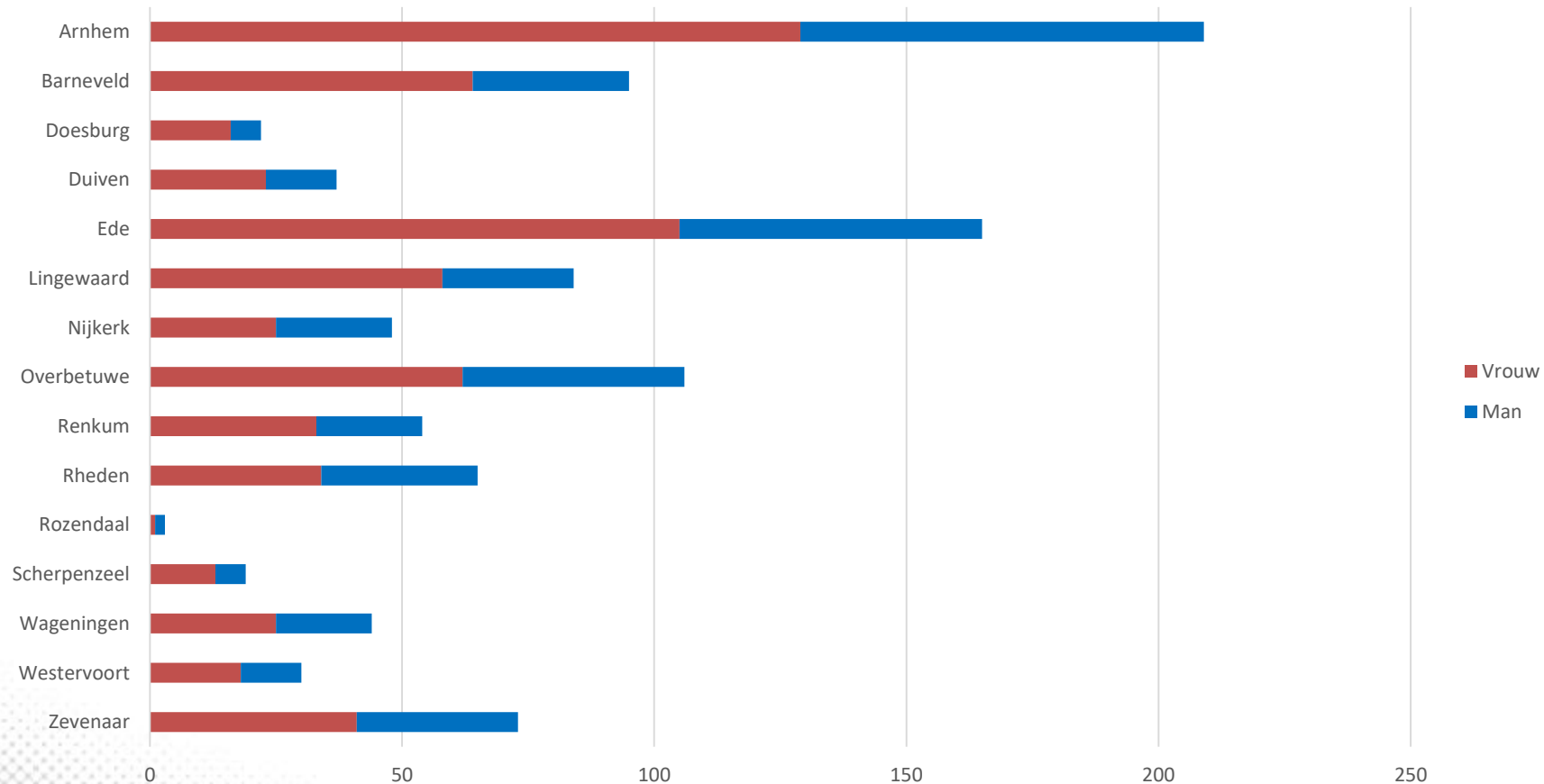
Regio Gelderland-Midden

Epidemiologie, Infectieziekten, GHOR

23 april 2020

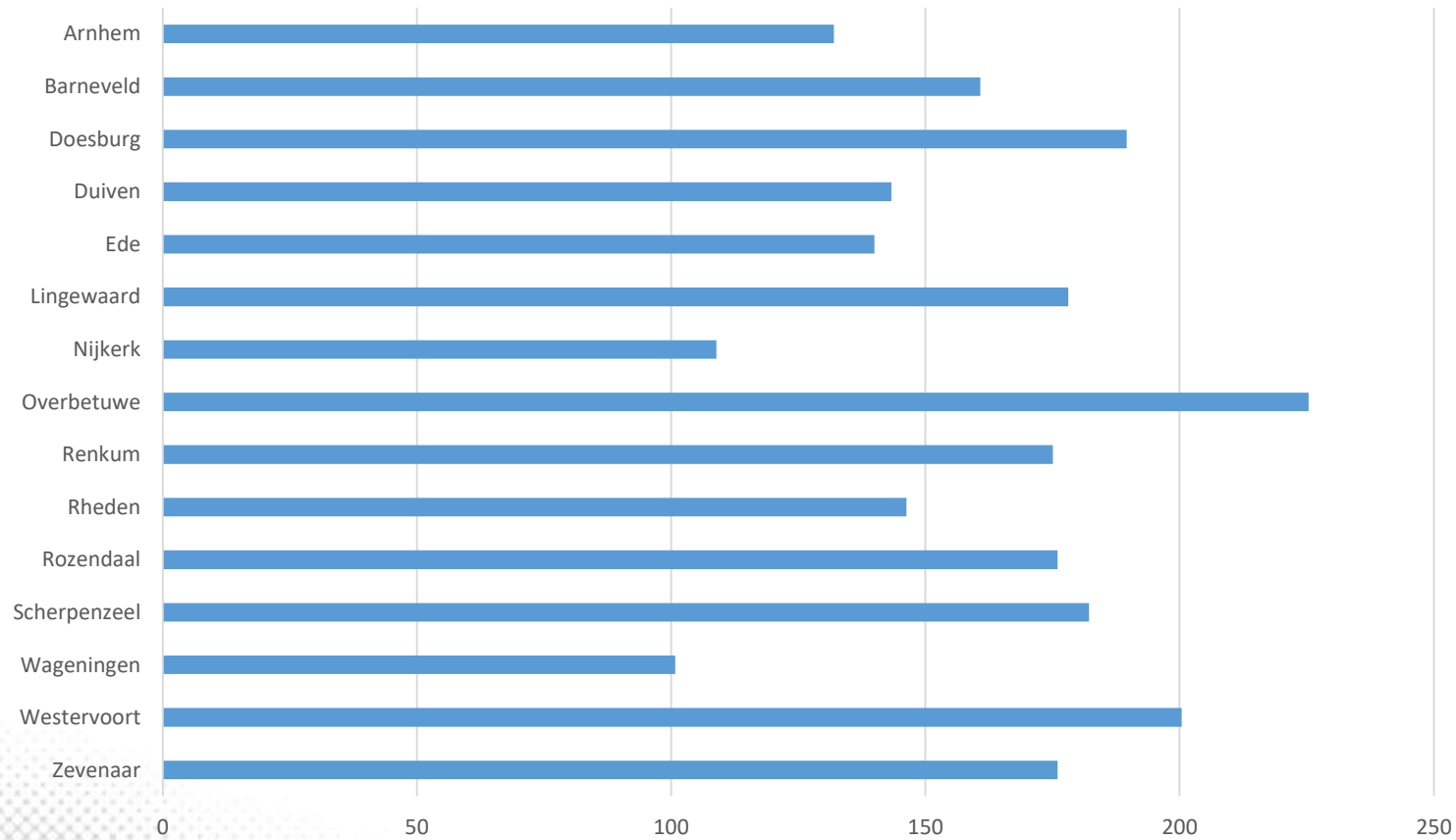
Bevestigde besmettingen

Aantal bevestigde besmettingen per gemeente

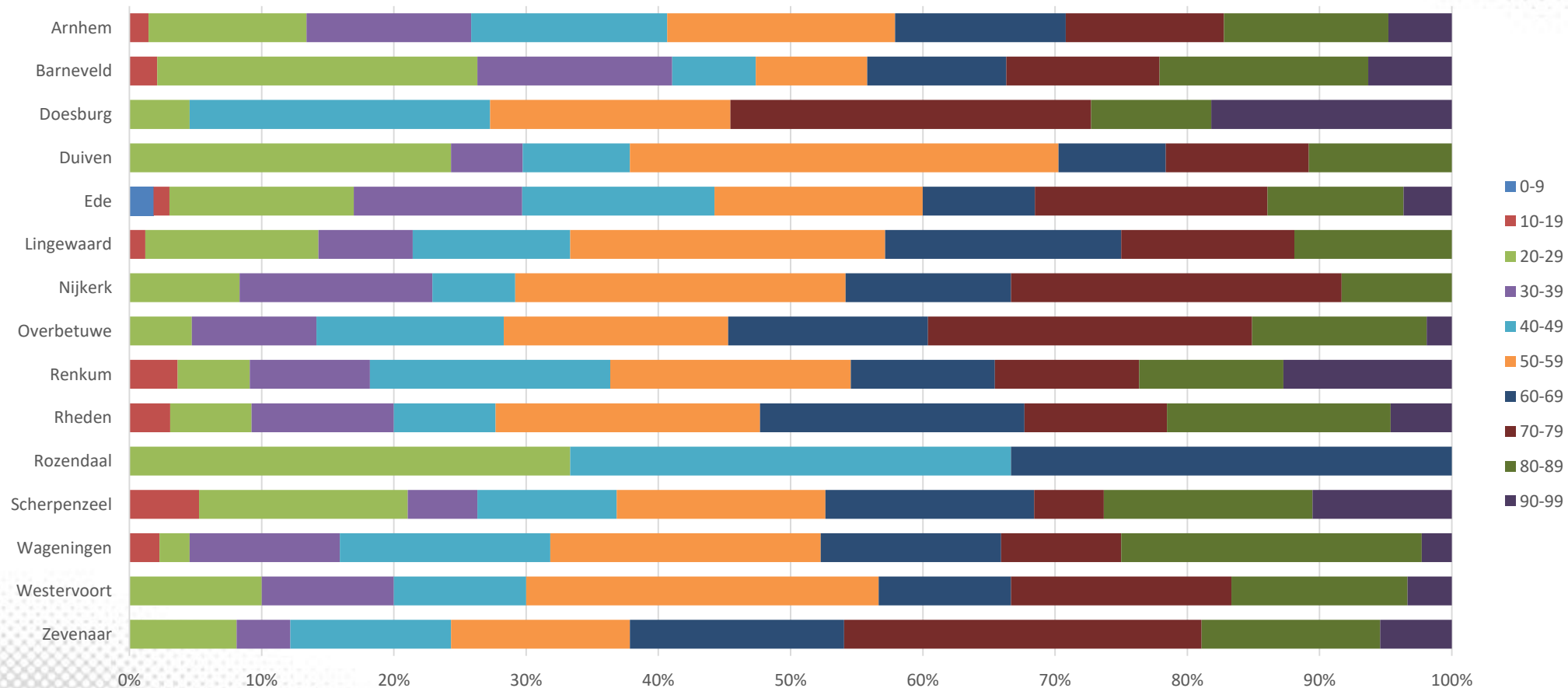
Bevestigde besmettingen

Meldingen per 100.000 inwoners

Bevestigde besmettingen

Leeftijdsverdeling bevestigde besmettingen per gemeente

Duiding

Op 21 april waren in totaal 1056 positief geteste personen in Gelderland- Midden gemeld.

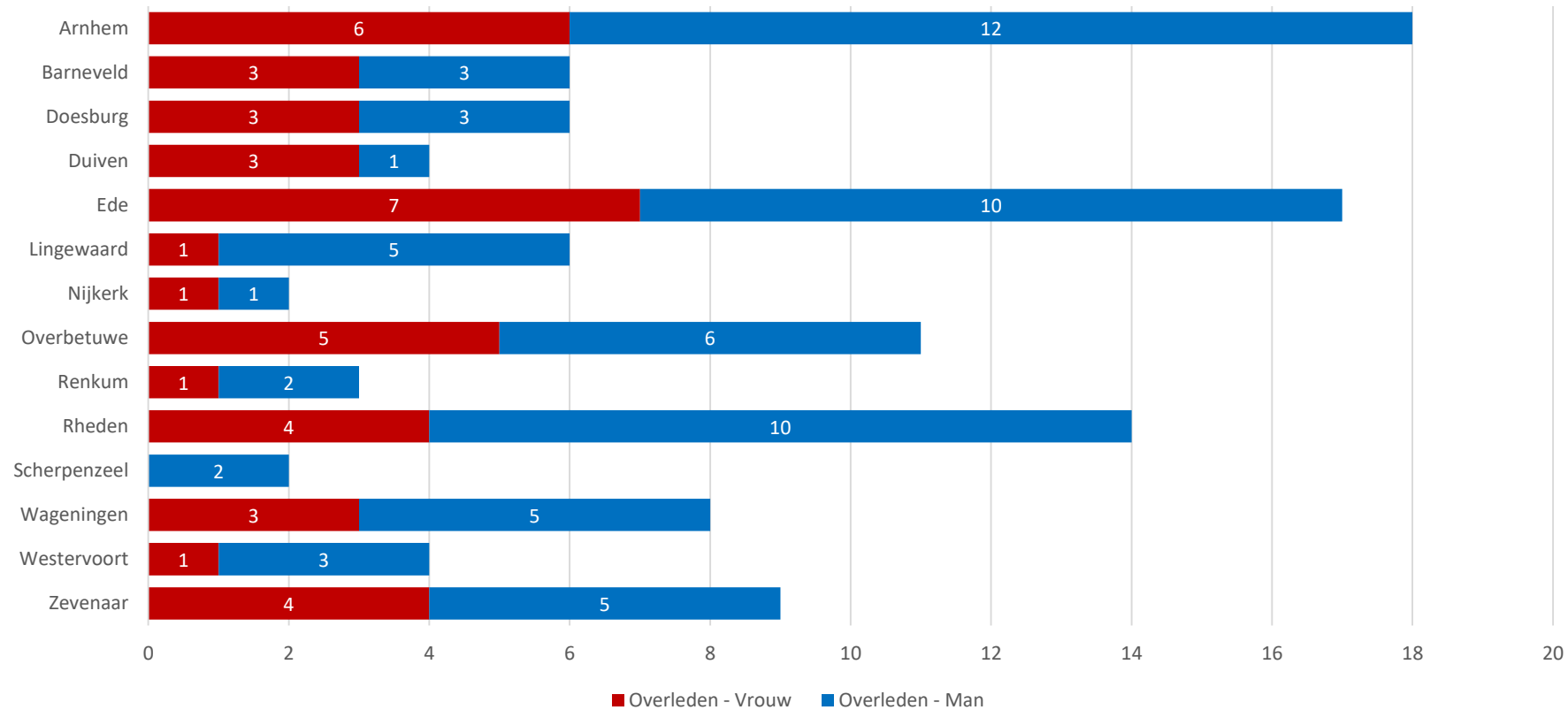
Aantal positief geteste personen per 100.000 inwoners:

- Gelderland-Midden: 153
- Nederland: 198,5

De regionale leeftijdsverdeling komt ongeveer overeen met wat we landelijk zien. Tussen de gemeenten zien we kleine verschillen die deels ook worden veroorzaakt door de kleine aantallen.

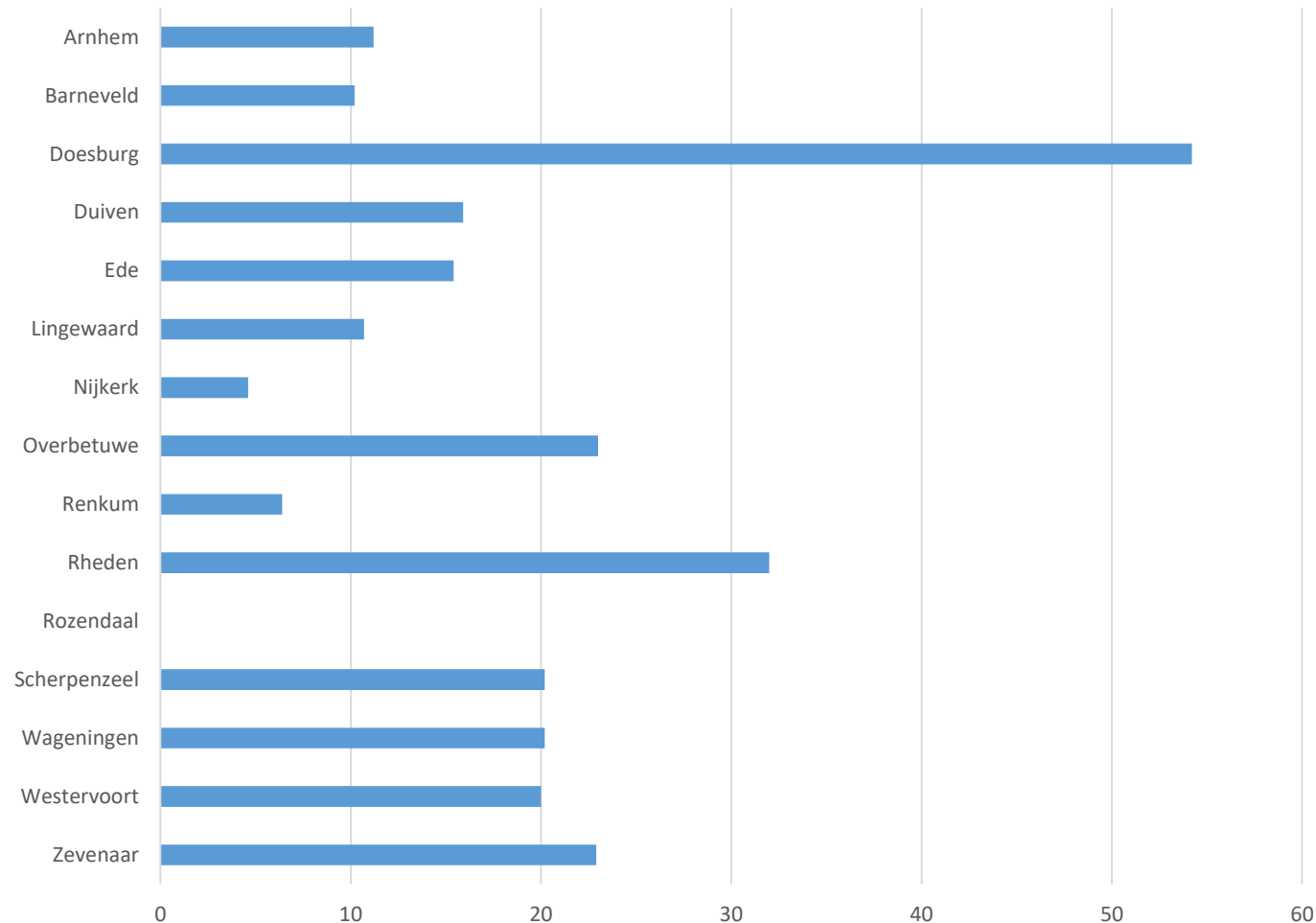
Gemelde overledenen

Aantal overledenen per geslacht per gemeente

Relatieve sterfte per gemeente

Totaal gemelde overledenen per 100.000 inwoners

Duiding

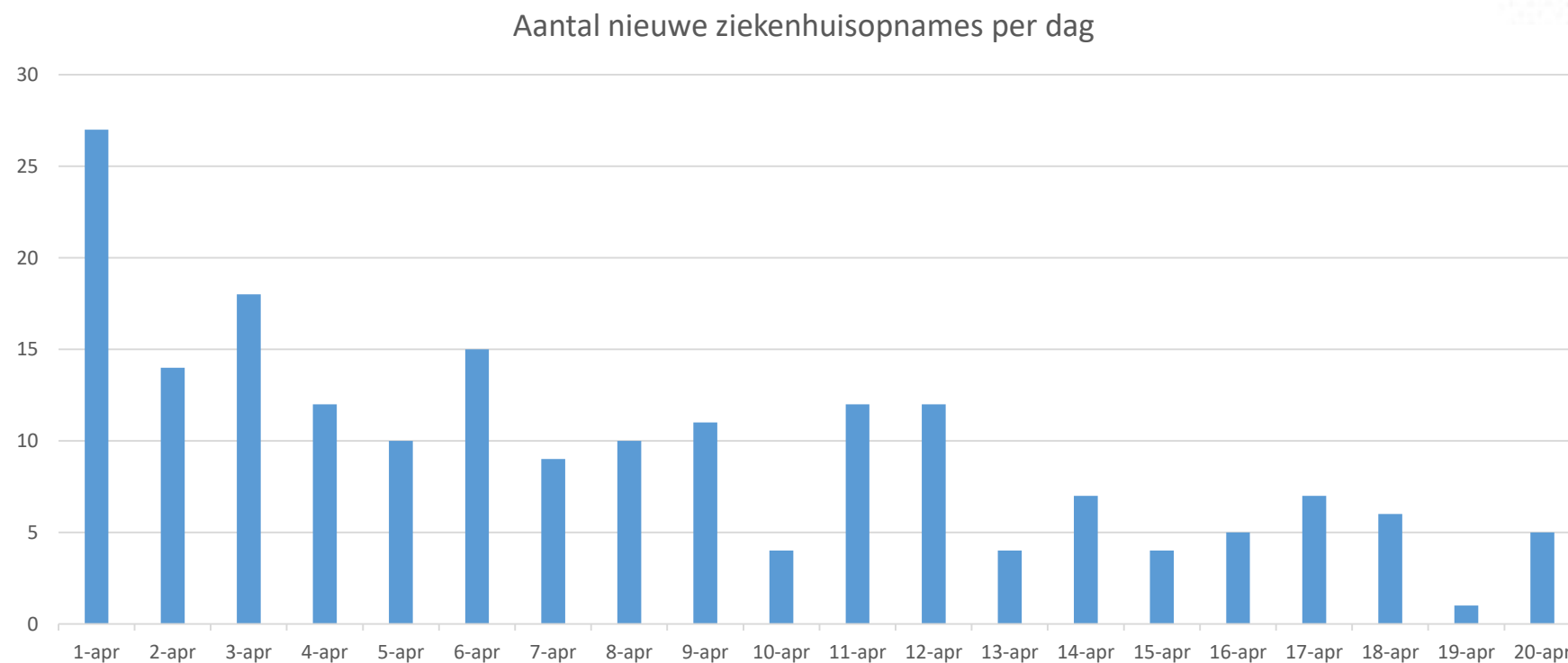
Op 21 april zijn in totaal 110 aan COVID-19 overleden personen gemeld.

Aantal gemelde overledenen per 100.000 inwoners:

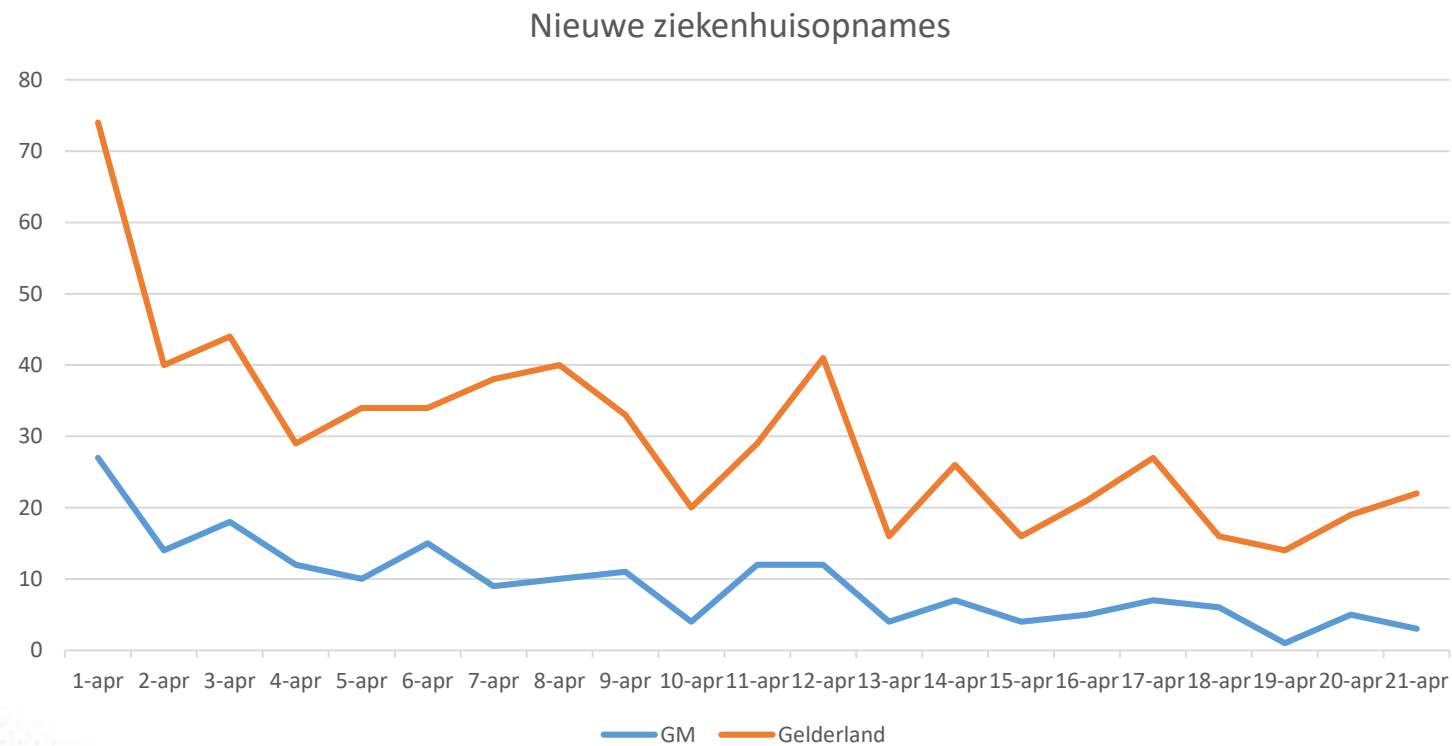
- Gelderland-Midden: 15,9
- Nederland: 22,8

We zien regionaal nog steeds ongeveer dezelfde verdeling in leeftijd en geslacht. Wat opvalt is de relatieve sterfte in Doesburg en Rheden. Een verklaring hiervoor is waarschijnlijk de leeftijdsopbouw van de gemeente (Rheden) en het relatief grote aandeel 90-plussers bij de positief geteste personen in Doesburg (zie sheet 4).

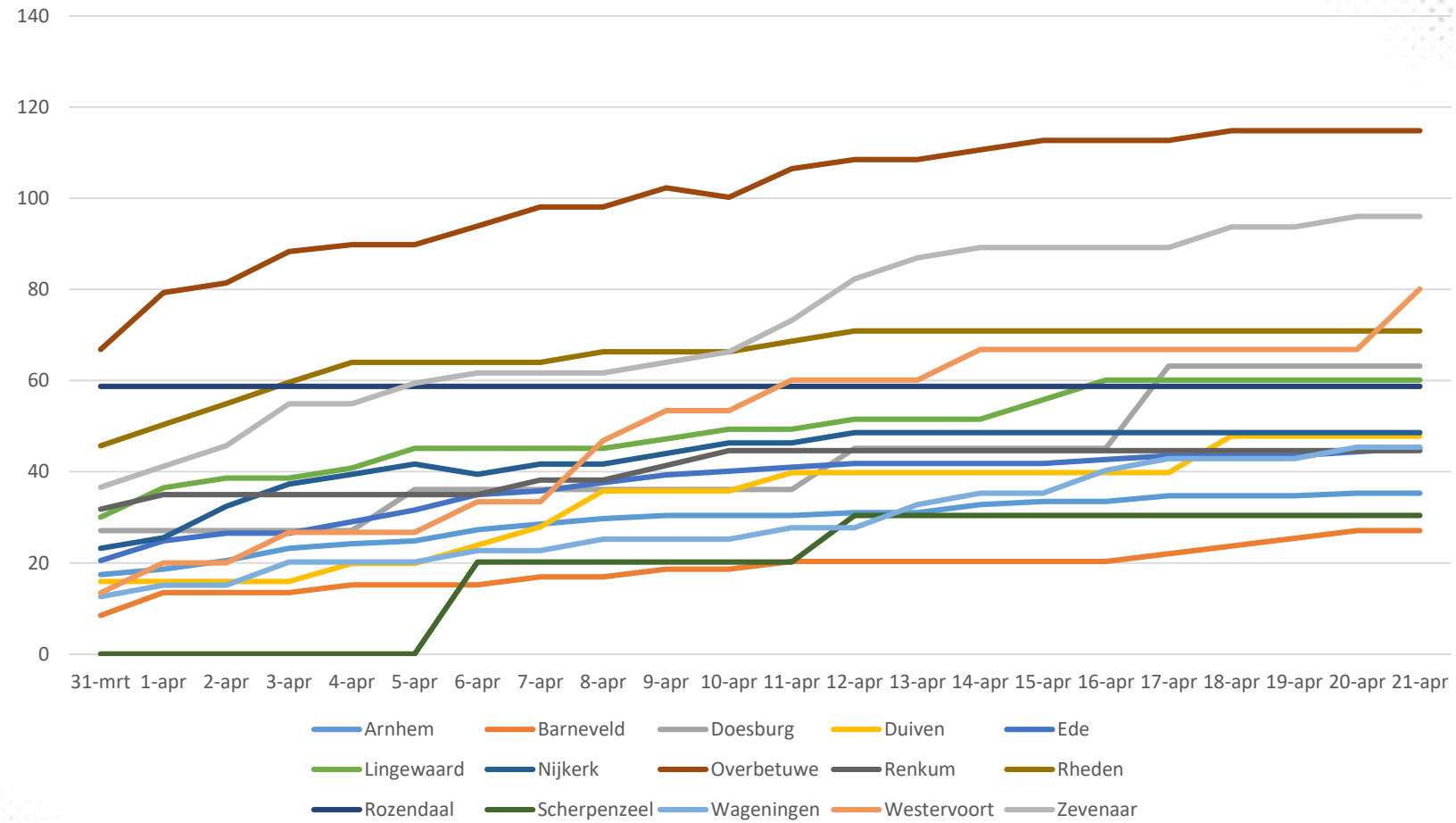
Ziekenhuisopnamen Gelderland-Midden

Gelderland-Midden tov heel Gelderland

Ziekenhuisopnames per 100.000 inwoners

Duiding

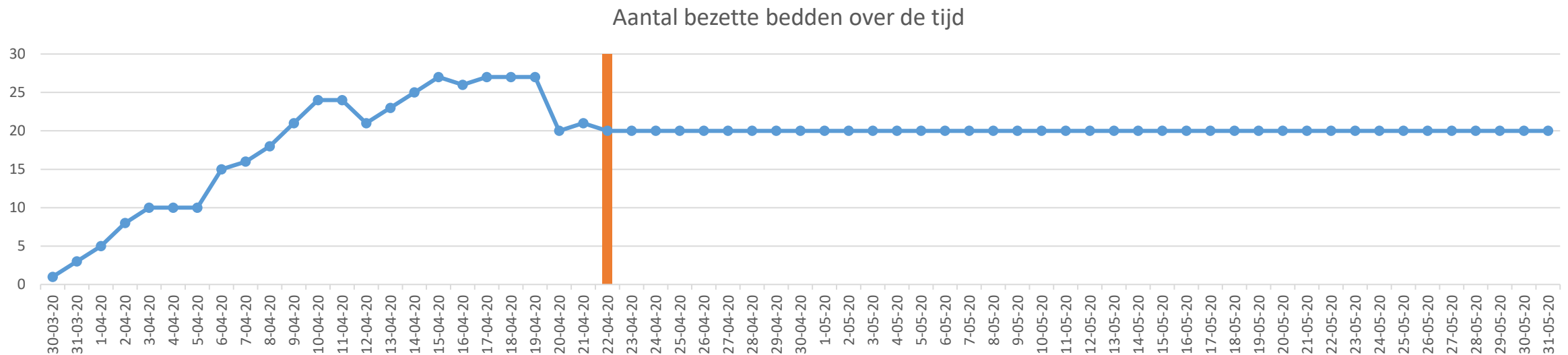
Op 21 april zijn in totaal 370 positief geteste personen in het ziekenhuis opgenomen (geweest).

Aantal ziekenhuisopnames per 100.000 inwoners:

- Gelderland-Midden: 54
- Nederland: 58

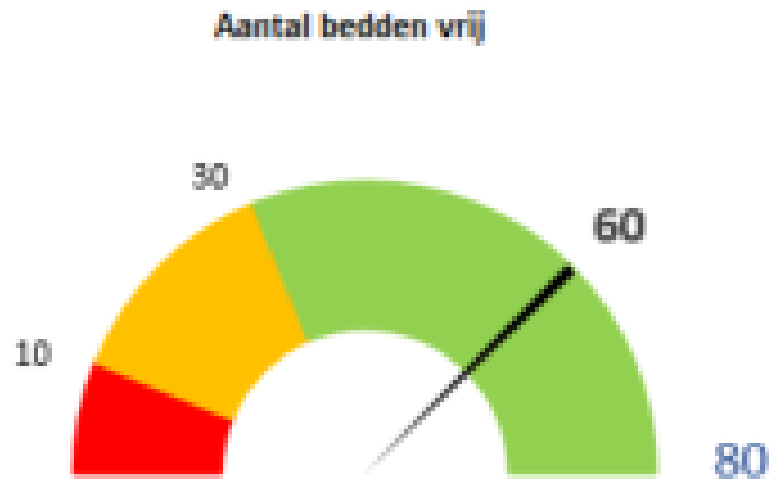
De afvlakking in het aantal ziekenhuisopnames zet door. Ten opzichte van heel Gelderland zien we in onze regio een sterkere afvlakking. Overbetuwe heeft nog steeds het hoogste aantal opnames per 100.000 inwoners maar stabiliseert. In Zevenaar zien we de afgelopen twee weken een relatief sterke stijging. Dit heeft onze aandacht.

Instroom COVID-19 cohort verpleging

De oranje lijn geeft de dag van vandaag aan.

Instroom COVID-19 cohort verpleging

	Aantal bedden vrij	Totaal aantal bedden	% bezet
Regio West	16	25	36%
Regio Oost	44	55	20%
Totaal regio	60	80	25%

Testbeleid

- Alle maatregelen blijven geldend
- In navolging van de aangekondigde maatregelen bereidt de GGD zich voor dat de doelgroep leraren, personeel basisonderwijs en pedagogisch medewerkers kinderdagverblijven/BSO met klachten getest kunnen worden.

Bron- en contactonderzoek

GGD Gelderland-Midden voert bij alle positief geteste personen een BCO uit. Aantal dinsdagochtend 21/4: 1056

Wat doen we?

- Brononderzoek gebeurt nu niet, behalve achterhalen contacten met bewezen corona patiënten
- Contactonderzoek focust op in beeld brengen contacten in periode tot 24 uur voor klachten
- Positief geteste personen spreken we persoonlijk. Zij krijgen een instructiebrief met verzoek hun contacten te informeren. Uitzondering: zorgverleners.
- Telefonisch bereikbaar voor mensen (patiënten en contacten) met vragen

Bron- en contactonderzoek de meerwaarde

- Mensen volgen de landelijke maatregelen beter op. Dit draagt bij aan 'flatten the curve'.
- We hebben niet alle covid besmettingen in beeld, maar wel de meest zieke patiënten en dus meest besmettelijke mensen.
- Mensen vinden het prettig om aanvullende informatie te krijgen en vragen te kunnen stellen

Aanvullend op landelijk onderzoek zetten we vragenlijst over naleven van maatregelen ook uit onder personen uit de BCO's om effect te meten

Bron- en contactonderzoek

- Capaciteit kunnen we uitbreiden voor professionals onderwijs en kinderopvang.
- Locatie Gelredome: verdubbelen met geringe inspanning. Bij grote toeloop uit zorg & onderwijs zullen we overwegen om ook in omgeving Ede een teststraat te openen.

PBM

- Toevoerstroom van middelen is niet stabiel, maar er is wel een toename van het aantal middelen te zien
- Nieuwe bestellijn, rechtstreeks bij leverancier, is ingezet.
- Verwachting is dat binnen enkele weken het regionaal distributiecentrum in Lent wordt afgeschaald qua personele bezetting en dat zij alleen nog voor noodaanvragen bezet blijven.
- V&V instellingen worden voorzien, zo ver de schaarste dit toelaat, van PBM middelen. Het handelingskader wordt hiervoor toegepast.

Gedwongen isolatie/quarantaine

- Wet Publieke Gezondheid (WPG): voor A-ziekten kunnen maatregelen tot isolatie, quarantaine of medisch onderzoek worden opgelegd;
- De nieuwe A-ziekte en de vele ziektegevallen in Nederland roepen vragen op over de toepassing van WPG-maatregelen tot isolatie, quarantaine of medisch onderzoek bij Covid-19.
- In de fase waarin de epidemie zich nu bevindt (mitigatiefase) is de vraag of de rechter akkoord zal gaan met gedwongen isolatie op basis van vermoeden COVID-19. De onderbouwing is dat dit niet proportioneel is t.o.v. de fase waarin we nu zitten.

Ramadan

- vasten verhoogt (waarschijnlijk) niet het risico om geïnfecteerd te raken met SARS-CoV-2
- Om verspreiding van COVID-19 te voorkomen is het belangrijk om ook tijdens de Ramadan de 'social distancing'-adviezen en hygiënemaatregelen op te volgen.
- Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft factsheets opgesteld met bruikbare tips voor de islamitische gemeenschappen en gemeenten. Zie: [Rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/aanpak/religieuze-en-levensbeschouwelijke-bijeenkomsten](https://rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/aanpak/religieuze-en-levensbeschouwelijke-bijeenkomsten).

Integrale ondersteuning van het basisonderwijs en kinderopvang

We gaan een programma bouwen waarmee we het basisonderwijs en kinderopvang integraal ondersteunen, zowel

- Infectieziektenbestrijding
- Jeugdgezondheidszorg (en veilig thuis er achter)
- Gezondheidsbevordering

En doen dat in het kader van De Gezonde School

- Keuze-opties per school.
- Multimediaal.